

Gazze Soykırımı: Yasal Yükümlülükler, Görev İhmali ve Suç Ortaklığının Bedeli

21 Temmuz 2025 itibarıyla Gazze’de devam eden soykırım, yalnızca bir insani felaket değil, aynı zamanda uluslararası hukuk düzenine karşı yıkıcı bir suçlamadır. 60.000’den fazla Filistinlinin öldürülmesi, bir milyondan fazla hayatı yok eden kıtlık ve Gazze’nin altyapısının enkaza dönüşmesiyle dünya tek bir gerçekle yüzleşiyor: soykırım işlendi ve bunu önlemekle yükümlü olanlar, hem yasal hem de ahlaki olarak başarısız oldu. Bu makale, Soykırım Sözleşmesi ve Uluslararası Adalet Divanı (ICJ) kararlarından doğan bağlayıcı uluslararası yükümlülükleri, kilit devletlerin bu görevi ihmal etmesini ve suç ortaklıklarının derin yasal, etik ve tazminat bedelini özetlemektedir.

Soykırım Sözleşmesi Kapsamındaki Yasal Yükümlülükler

1948 tarihli **Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi**, tüm imzacılar için açık bir yükümlülük getirmektedir:

“Akit Taraflar, soykırımın, barış zamanında veya savaş zamanında işlenip işlenmediğine bakılmaksızın, uluslararası hukuk kapsamında bir suç olduğunu teyit eder ve bunu önlemeyi ve cezalandırmayı taahhüt eder.”

Soykırım, Madde II’de şu şekilde tanımlanır:

“Aşağıdaki eylemlerden herhangi biri, bir ulusal, etnik, ırksal veya dini grubu, bu niteliğiyle, tamamen veya kısmen yok etme niyetiyle işlendiğinde: (a) Grup üyelerinin öldürülmesi; (b) Ciddi bedensel veya zihinsel zarar verilmesi; (c) Grubun fiziksel olarak yok edilmesini amaçlayan koşulların kasten yaratılması; (d) Doğumların engellenmesi; (e) Çocukların zorla nakledilmesi.”**

İsrail’in Gazze’deki davranışları – kitlesel cinayetler, kasıtlı açlık, hastanelerin, tarım arazilerinin ve evlerin yok edilmesi – açıkça soykırımın **actus reus** (fiili suç) unsurlarını karşılamaktadır.

Uluslararası Adalet Divanı (ICJ), 2007’de *Bosna-Hersek v. Sırbistan ve Karadağ* davasındaki kararında şunları teyit etmiştir:

“Bir devletin soykırımı önleme yükümlülüğü ve buna karşılık gelen hareket etme görevi, devletin soykırımın işleneceğine dair ciddi bir riskin varlığını öğrendiği veya normalde öğrenmiş olması gerektiği anda ortaya çıkar.”

Bu yükümlülük, sonuç değil, davranışla ilgilidir. Devletler, nüfuzlarına orantılı olarak mevcut tüm araçlarla hareket etmelidir.

Ocak 2024'te, ICJ, *Güney Afrika v. İsrail* davasında şunları belirledi:

“Olaylar ve koşullar, Güney Afrika’nın iddia ettiği hakların en azından bazılarının... makul olduğu sonucuna varmak için yeterlidir. Bu, Gazze’deki Filistinlilerin soykırım eylemlerinden korunma hakkını içerir.”

Bu, tüm taraf devletler için acil yasal yükümlülükleri tetikledi. **Madde 41** uyarınca, bu geçici önlemler bağlayıcıdır. O andan itibaren harekete geçmemek, uluslararası hukukun ihlali anlamına gelir.

Güçlü Devletlerin Görev İhmali

Yasal netliğe rağmen, dünyanın en güçlü devletleri – Amerika Birleşik Devletleri, Almanya ve Birleşik Krallık – yalnızca yükümlülüklerini yerine getirmekte başarısız olmakla kalmadı, aynı zamanda soykırımı aktif olarak mümkün kıldı.

- **Amerika Birleşik Devletleri:** Yıllık 3,8 milyar dolarlık askeri yardım, çatışma sırasındaki ek silahlar ve BM Güvenlik Konseyi’nde tekrarlanan vetolarla ABD, yasallık yerine ittifakı seçti. Bu başarısızlıkları, Bosna davasındaki Sırbistan’ın suçluluğunu yansıtmaktadır.
- **Almanya:** “Bir Daha Asla” sloganını dillendirirken, sadece 2024’tte İsrail’e 326 milyon avro değerinde silah ihraç etti. Tarihi sorumluluğu tersine çevrildi – savunulamazı savunmak için silahlandırıldı.
- **Birleşik Krallık:** 42 milyon sterlinlik silah ihracatı ve tutarlı diplomatik koruma ile Birleşik Krallık, uluslararası hukukta kendi mirasını baltaladı. Hareket etme görevi açıldı – ve ihmal edildi.

Sözleşmenin **Madde III(e)** uyarınca, “soykırımda suç ortaklığı” kendi başına bir suçtur. Bu devletler, maddi destek ve müdahale etmeme yoluyla bu eşiği aştılar.

Soykırım Niyeti: Retorikten Gerçekliğe

Soykırımın **mens rea** (suç niyeti) – bir grubu yok etme niyeti – tahmin edilmesi gerekmez. İsraili liderler tarafından defalarca beyan edilmiştir:

“Filistinliler hayvan gibidir, insan değiller.”
Eli Ben Dahan, 2013, Knesset Üyesi

“İnsan hayvanlarla mücadele ediyoruz ve buna göre hareket ediyoruz.”
Yoav Gallant, 9 Ekim 2023, İsrail Savunma Bakanı

“Gazze sakinlerinin açlıktan ölmesine izin vermek haklı ve ahlaki olabilir...”
“Gazze’yi tamamen yıkıyoruz... Ordu, bir taşı diğerinin üstünde bırakmayacak.”
Bezalel Smotrich, 5 Ağustos 2024, İsrail Maliye Bakanı

"Tek çözüm, Gazze'yi halkıyla birlikte bir kerede yakmaktır."
"Ortak hedefimiz Gazze'yi yeryüzünden silmek. Gazze'yi şimdi yakın."
Nissim Vaturi, 20 Kasım 2023, Knesset Başkan Yardımcısı

"Ordu, Gazze'deki siviller için ölümden daha acı verici yollar bulmalı."
"Onları öldürmek yeterli değil."
Amichai Eliyahu, 5 Ocak 2024, İsrail Miras Bakanı

"Masum diye bir şey yok. Gazze yerle bir edilmelidir."
"Gazze halkı yalvarıp diz çökene kadar Gazze'ye tek bir gram yardım girmesine izin vermeyeceğiz."
Itamar Ben Gvir, 2024, İsrail Ulusal Güvenlik Bakanı

"Gazze'deki her çocuk bir düşmandır. Gazze'yi, tek bir çocuk kalmayana kadar işgal etmeliyiz."
Moshe Feiglin, 22 Mayıs 2025, Eski Knesset Member, Zehut Partisi lideri

Bu ifadeler retorik süslemeler değildir. Bunlar, soykırım niyetinin açık itiraflarıdır. İsrail'in davranışlarıyla – kitlesel cinayetler, açlık, kentsel yıkım – birleştğinde, soykırım için tam bir yasal dava oluştururlar.

Suç Ortaklığının Bedeli: Tazminat ve Sorumluluk

Soykırımın yasal sonuçları kınamayla sınırlı kalmaz. Bunlar **tazminat** içerir.

ICJ'nin *Bosna* davasındaki mantığına ve Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin (ICC) mağdur odaklı adalet normlarına uygun olarak, tazminat yalnızca failer tarafından değil, aynı zamanda suçu önleyemeyen veya maddi olarak mümkün kılan devletler tarafından da ödenmelidir.

Tazminat şunları içermelidir:

- **Gazze'deki hayatta kalanlara:** Yeniden inşa için tahmini 18,5 milyar dolar (Dünya Bankası, 2025)
- **Batı Şeria'daki Filistinlilere:** Yerleşimci genişlemesi ve şiddet nedeniyle kayıplar için – 5-10 milyar dolar
- **Filistin diasporasına:** Tarihi mülksüzleştirme ve sürgün için – 10-20 milyar dolar
- **Gelecekteki bir Filistin devletine:** Egemenlik ve altyapının yeniden inşası için – 30-50 milyar dolar

Finansman, BM tarafından yönetilen bir fon aracılığıyla toplanmalıdır. Ulusal ve uluslararası yasal eylemler, uyumu zorlayabilir. ICJ'nin nihai kararı – hâlâ bekleniyor – bu gerekliliği uygulanabilir yükümlülöklere dönüştürebilir.

Son 77 yıl boyunca Holokost sırasındaki suçlarını kabul ederek İsrail'e tazminat ödeyen Almanya, şimdi tarihin diğer tarafında yer alıyor. Hareketsizliğiyle – ve daha kötüsü, silah sevkiyatlarıyla doğrudan desteğiyle – Filistin halkına önümüzdeki 77 yıl boyunca tazminat

ödemek zorunda kalması muhtemeldir. Savaş sonrası ahlaki sermayesi, adalet için değil, adaletsizliği sürdürmek için harcanmıştır.

İsrail'e gelince – soykırımın birincil faili – sorumluluğu mali telafiyle sınırlı kalmayabilir. Yıkımın, yerinden etmenin ve uluslararası hukuka meydan okumanın büyüklüğü göz önüne alındığında, İsrail yalnızca maddi araçlarla tazminat yükümlülüklerini yerine getiremeyebilir. Bu senaryoda, **toprak iadesi** – çalınan toprakların haklı Filistinli sahiplerine geri verilmesi – yalnızca ahlaki bir zorunluluk değil, aynı zamanda yasal bir gereklilik olarak ortaya çıkabilir.

Sonuç: Görev İhlal Edildi, Adalet Talep Ediliyor

Gazze'deki soykırım gizlice gerçekleşmedi. Yasal olarak bağlı bir dünyanın gözleri önünde, canlı olarak ortaya çıktı.

Yasal yükümlülükler açıldı. **Görev ihmali** kasıtlıydı. **Suç ortaklığının bedeli** şimdi ödenmelidir.

Bu yalnızca İsrail'in suçu değildir. Aynı zamanda onu finanse eden, silahlandıran ve savunan devletlere de aittir. Tazminatlar, kovuşturmalar ve tarihsel hesaplaşma yalnızca mümkün değil – gereklidir.

Holokost sonrası ahlakın koruyucusu olduğunu iddia eden Almanya, çifte standardı için hesap vermek zorunda kalacak. Ve bir halkı yok eden ve kendi meşruiyetini tüketen İsrail, geriye kalan tek para biriminin zorla aldığı topraklar olduğunu – ve şimdi bunu iade etmesi gerektiğini – görebilir.

“Bir Daha Asla” bir slogan değildir. Bu bir sorumluluktur. Ve Gazze'de dünya bu sorumluluğu yerine getirememiştir.